

NACIONALNI PARKOVI NA PODRUĀJU OPÆINE KONJIC

07 January 2008

Udruženje za zaštitu okoline "Zeleni-Neretva" organizovalo je 19.12.2007. g. u Konjicu okrugli sto na temu "Nacionalni parkovi na području općine Konjic". Navedenom skupu odazvao se veliki broj učesnika koji su na ovaj ili na onaj način zainteresovani za buduću nacionalnu parkove na području općine Konjic i okoline. Skupu su prisustvovali:

- predstavnici Ministarstva okoliša i turizma vlade FBiH;
- predstavnici Ministarstva prostornog uređenja vlade FBiH;
- predstavnici ministarstava vlade HNK;
- predstavnici Općine Konjic i MZ-a;
- predstavnici županijskog preduzeća "Prenj" iz Konjica;
- predstavnici NVO za zaštitu okoline iz Sarajeva, Jablanice i Konjica;
- predstavnici drugih organizacija/udruženja koji su korisnici prirodnih resursa na području budućih nacionalnih parkova (lovci, planinari, ribolovci, rafteri i dr.);
- predstavnici turističke zajednice i drugih zainteresirani građani.

Na skupu su iznešena sljedeća uvodna izlaganja:

1. "Zaštitna područja u BiH i Općini Konjic – razvoj i zaštita" / Mehmed Cero, Ministarstvo za okoliš i turizam vlade FBiH;
2. "Nacionalni parkovi u svjetlu interesa lokalne zajednice" / Esad Omerović, pomoćnik načelnika za urbanizam Općine Konjic;
3. "Šuma u nacionalnim parkovima – osvrt na općinu Konjic" / Samir Alikadić, direktor županijskog preduzeća "Prenj" iz Konjica;

Potreba za organizacijom rasprave o nacionalnim parkovima sa posebnim osvrtom na općinu Konjic proisteklo je iz više razloga:

- neizvjesnost i niz nepoznanica o aktivnostima za proglašenje NP, naročito NP "Prenj, Ćvrsnica, Ćabulja" i NP "Bjelina, Igman, Treskavica, Visočica";
- prisutne izmjene već donešenih odluka,
- potpuno isključenje javnosti iz dosadašnjih aktivnosti,
- izražene bojazni, nedoumice i sumnje u okviru lokalnih zajednica sa aspekta razvojne funkcije budućih NP.

Udruženje "Zeleni-Neretva", nesporno i potpuno opredjeljeno za zaštitu prirode se opredijelilo i za organizaciju okruglog stola kako bi se javno, transparentno i sa najboljim namjerama javnost upozнала sa aktivnostima vlade, problemima koji se pojavljuju, ali i najneposrednijim mišljenjima predstavnika lokalne zajednice i korisnika prostora i prirodnih resursa u zoni planiranih NP. Sama činjenica da dva planirana NP treba da se prostiru na cca 70 % područja općine Konjic čini temu veoma interesantnom, kompleksnom i ozbiljnom. Ima li se na umu da su do sad donešene odluke dosta slobodno i aproksimativno odredile granice budućih NP tako da se u okviru područja NP nalazi niz većih naselja, industrijskih i drugih privrednih objekata, te da granice dolaze bukvalno u grad Konjic razumljive su bojazni lokalne zajednice i stanovništva. Tom zasigurno doprinosi činjenica da u nacrtu zakona o NP, kao i odlukama nije izvršena zonifikacija područja NP, nego je to ostavljeno budućoj upravi NP. Predstavnici ministarstva vlade FBiH su u svojim tumačenjima tokom rasprave kategorički isticali da se interesi za formiranjem NP ni u kojem slučaju ne smiju sukobiti sa interesima lokalne zajednice te da će se u kasnijim aktivnostima to maksimalno uvažavati. Ostao je utisak da predstavnici lokalne zajednice nisu oklonili svoje bojazni o mogućim problemima zbog nadležnosti u zoni NP. Tokom rasprave istaknuta je i činjenica da je nivo dosadašnjeg ekološkog svijesti građana o potrebi formiranja NP dosta nizak te da je neophodna edukacija. Naravno, neprihvatljive su i neke rasprave u kojima se u ustrojstvu NP vidi "zarobni" i "otklanjanju dosadašnjih pojava destrukcije i devastacije prirode i prirodnih resursa (krivolov i sl). Veliki broj učesnika je isticao da je neprihvatljivo da rijeka Neretva u oba NP bude neka granična linija, a ne nukleus, centar NP jer to ona svojom prirodnom vrijednošću i zaslužuje. Ta protumačenja su protumačena kao stvaranje pretpostavki da buduća NP ne budu smetnja izgradnji hidroelektrana u gornjem toku Neretve. Na skupu je najveći broj učesnika ostao više nego iznenađen saznanjem da se planirani NP "Prenj, Ćvrsnica, Ćabulja" dijeli na dva NP i to: NP "Prenj" i NP "Ćvrsnica, Ćabulja, Vran". Ovaj najnoviji prijedlog prezentirao je g. Mehmed Cero iz Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Pravo obrazloženje i argumentacija za ovaj potez na skupu nije dato. Ovaj prijedlog je u potpunoj suprotnosti sa Zakonom o NP "Prenj, Ćvrsnica, Ćabulja" koji je u vidu nacrtu prethodna vlada FBiH koncem juna 2007. g. poslala u parlamentarnu proceduru. Zar je moguće da prijedlog o jedinstvenom prostoru Prenja, Ćvrsnice i Ćabulje kao budućem NP, star više od 50 godina, samo promjenom saziva vlade prestaje da egzistira. Nismo ubjeđeni da je najnoviji prijedlog rezultat stručne ekspertize jer nam nije poznato da su se mišljenja eminentnih stručnjaka promijenila.

I na kraju da zaključimo. Općina je zaključila da je formiranje NP potrebno i da postupak (uz druge aktivnosti) bude transparentan za javnost. Potrebna je stalna konsultacija sa strukom i stručnjacima, ali i sa lokalnom zajednicom i afektiranim stanovništvom. Općina je zaključila da lokalna zajednica i stanovništvo ne smiju biti oštećeni i da se rješenja moraju tražiti u okviru održivog razvoja. Očito je da o ovakvih rasprava nedostaje i da

su potrebne u mnogo većem broju i na raznim nivoima. U narednoj 2008. godini Udruženje "Zeleni Neretva" će svojim djelovanjem aktivno doprinosti u ovom segmentu zaštite prirode.